

Conclusion

To summarize, in the context of inclusive education, the role of society, educational institutions, teachers, friends and parents plays an important role in the formation of personal qualities of students with special educational needs. As a result of the developmental, educational and educational goals of training, the general education of students with disabilities together with ordinary students gives a positive result. In the development and formation of personal qualities, we see the result of joint education of children in the classroom and in extracurricular activities, the child's habituation to an environment that requires special education when performing subject tasks together, improving communication with classmates and the teacher, the ability to convey their thoughts and complete the exercises set to the end. In addition, the attitude of ordinary children to children with disabilities, teamwork are the main factor influencing the formation of personal qualities [13].

REFERENCES

- [1] Psychology of personality: introduction to the discipline [Electronic resource] // Online library electronic reading. -URL: http://www.e-reading.club/chapter.php/1003865/4/Zigler_D_-Teorii_lichnosti.html (accessed: 25.04.2017).
- [2] Kataeva, O.V. Psychology and pedagogy [Text] textbook. manual / Kataeva O.V., Rudenko I.L., Tkachuk E. S. – M. - University of Mechanical Engineering, 2014. – 67.
- [3] Maslow, A. Existential psychology [Text] / A. Maslow, R. May, G. Allport, etc. – M. Institute of General Humanitarian Research, Initiative, 2005. – 160.
- [4] Aizenk G. How to measure personality [Text] / Aizenk G., Wilson G; translated from English by Belopolsky A. – Moscow- Cognito-Center, 2000. - 284.
- [5] Allport, G. V. Personality in psychology [Text] / Allport G. V.. – SPb. : "Juventa"; M. : "KSP+", 1998. – 345.
- [6] Nemov, R. S. Psychology-Textbook for universities: In 3 books /Book 2/Psychology of education / Nemov R. S.. – M. - Vlado, 1998. – 606.
- [7] Blonsky, P.P. Psychology of a junior schoolboy-selected works / Blonsky P.P.– Voronezh.-NGO "MODEK", 1997. - 575.
- [8] Karapetyan, A.A. Theatrical play activity as a method of developing emotional and cognitive activity of preschool and primary school age children / Karapetyan A.A., Mandrika O.Y. // Young scientist. – 2014. – No. 10. – pp. 365-366
- [9] Asmolov, A.G. How to design universal educational activities in primary school. From action to thought. / Asmolov, A.G., Burmenskaya, G.V., Volodarskaya, I.A. –M.-Enlightenment, 2014. -152.
- [10] Programs of special (correctional) educational institutions of the type- preparatory, grades 1-4 / edited by Voronkova V.V.; 4th edition enlightenment, 2006. -157-160.
- [11] Lebedeva, A.A. The quality of life of persons with disabilities from an environmental approach to a personal one // Cultural and historical psychology. 2012 a. No. 1. pp. 83-91.
- [12] Shamova, T. I., Davydenko, T. M. Management of the educational process in an adaptive school. — M.- Center "Pedagogical search", 2001.
- [13] Typical special educational programs (schools and special classes for children with intellectual disabilities) Collection 7. - Almaty: SATR, 2009. – 76.

УДК 378.1

Нұрсұлтанқызы А., Джумадельдинова А.А.
Каймолдина А.С. магистрант
Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті
Қарағанды қ., Қазақстан
E-mail: n.aikerim95@mail.ru

ЦИФРЛЫҚ БІЛІМ БЕРУ РЕСУРСТАРЫН БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІНДЕ ҚОЛДАНУ

Аннотация Бұл мақалада білім беру үдерісінде цифрлық білім беру ресурстарын қолданудағы маңызы, әдістемелік ерекшеліктердің сипаттамасы, электронды оқыту жүйесі жобасы аясында жасалған ЦБР мазмұны мен құрылымын талдау қарастырылған. Сонымен қатар, ЦБР-ге қойылатын талаптар, қағидалар, топтамалардың мазмұны, және оны қолданудың әдістері көрсетілген.

Түйінді сөздер: цифрлық білім беру ресурсы, электрондық оқыту жүйесі, электронды оқулық, ақпараттық технология.

Аннотация В данной статье рассматривается значение использования цифровых образовательных ресурсов в образовательном процессе, описание методических особенностей, анализ содержания и структуры ЦОР, разработанных в рамках проекта системы электронного обучения. Кроме того, представлены требования к ЦОР, принципы, содержание пакетов и методы его применения.

Ключевые слова: цифровой образовательный ресурс, система электронного обучения, электронный учебник, информационные технологии.

Annotation. This article discusses the importance of the use of digital educational resources in the educational process, the description of methodological features, the analysis of the content and structure of the e-learning centers developed within the framework of the e-learning system project. In addition, the requirements for the data center, principles, package contents and methods of its application are presented.

Keywords: digital educational resource, e-learning system, electronic textbook, information technologies.

Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2011–2020 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасында білім беру жүйесі алдында білім беру үдерісінің барлық қатысушыларын білім беру ұйымдарында электрондық оқыту жүйесін (бұдан әрі — ЭОЖ) қолдану арқылы үздік білім беру ресурстары мен технологиялармен бірдей қамту тапсырмасы қойылып келеді. Білім беру жүйесінде ақпараттық технологиялар мемлекеттік басқару саласында ширек ғасырдан бері табыспен қолданылып келеді. Қазіргі таңда мемлекет ұсынатын қызметтердің көпшілігі электрондық тәсілмен көрсетіледі. Бұл орайда шалғай өңірлерге де тарала бастаған электронды үкімет — e-gov желісінің рөлін атап өту керек. Білім және ғылым мемлекетіміздің әлеуметтік-экономикалық күш-қуаты өркендеуінің негізгі қозғаушы күші болып табылады. Білім саласын дамыту инновацияны ендіруге септігін тигізіп, жастарды қазіргі еңбек нарығында бәсекеге қабілетті болуға қажетті керекті білімдер мен дағдылармен қамтамасыз етеді. Ernst&Young халықаралық компаниясының зерттеу мәліметі бойынша мемлекеттің білім мен экономикасының арасында тікелей байланыс байқалады. Мәселен, бастауыш білім берумен қамтылуды 1% арттыру мемлекеттің жалпы ішкі өнімін 0,35% көтереді. Жоғарғы сыныптарды оқыту мерзімін бір жылға көбейту мемлекеттің жалпы ішкі өнімін 0,44% арттырады. Ұзақтығы 10 жылға созылатын білім берудің стартегиялық бағдарламаларын іске асыру мемлекеттің ішкі жалпы өнімін 5% көбейтеді. Бұл ретте орташа балдан 5 балл жоғары алған мемлекет еңбек өнімділігін 2,5% және жалпы ішкі өнімді адам басына шаққанда 1,5% арттыра алады. Цифрлық білім беру ресурстары (бұдан әрі — ЦБР) білім беру мазмұнын анықтайтын электрондық оқыту жүйесі компоненттерінің бірі болып табылады. Білім берудің жоғары сапасын қамтамасыз ету үшін, оқу үдерісінде өскелең ұрпақтың ЦБР белсенді қолдану, бүгінгі таңда берілген бағдарлама аясындағы педагогикалық қоғамдастықтың алдында өзекті мәселелердің бірі болып табылады. Ұлттық ақпараттандыру орталығы жалпы орта білім беру мекемелеріндегі электрондық оқыту жүйесі үшін цифрлық білім ресурстарын дайындау стандартын әзірлеген болатын. Ол жалпы орта білім беру мекемелеріндегі электрондық оқыту жүйесі үшін цифрлық білім ресурстарын дайындауға қойылатын педагогикалық, психологиялық, техникалық және дизайн-эргономикалық талаптардың жиынтығын ұсынады және электрондық басылымдарды дайындаушыларға арналған және электрондық оқыту жүйесі (e-learning) үшін әзірленетін барлық цифрлық білім ресурстары үшін қолданылады. Осы стандарт бойынша цифрлық білім ресурстары — бұл білімдік процесс субъектілерінің интерактивтік қашықтықтан өзара әрекеттестік ретінде электрондық оқытудың ақпарат қатынастық білімдік ортасының жинағын құруды қамтамасыз ететін электрондық тасушылардағы дидактикалық материалдар деп анықталған[1].

Стандарттағы жалпы талаптар:

- Қазақстандық білім беру мазмұнын анықтайтын мемлекеттік құжаттарға сәйкестігі;
- Оқыту процесінің заңдылықтары мен қағидаларын есепке алу;
- Пән саласы білімдеріндегі педагогика ғылымының жетістіктерін есепке алу;
- ЦБР-дың мазмұны ұлттық дәстүрлер ескеріліп дайындалынады. Цифрлық білім ресурстарға қойылатын жалпы педагогикалық талаптар ғылымилық қағида бойынша:
 - оқу материалының мазмұнын баяндаудың ғылыми дұрыстығы;
 - пайдаланылатын терминологиялардың қазіргі заманғы түсіндірмелерге сәйкестігі;
 - оқу материалын баяндау түсінікті, нақты, толық және қайшылықсыз болуы тиіс.

Түсініктілік қағидасы:

–оқу материалын оқушылардың нақты жас ерекшеліктеріне бейімді түрде ұсыну.

–оқушыларда парасаттық, адамгершілік, физикалық артық жүктемелердің болмауы.

Жүйелілік қағидасы бойынша:

ЦБР-дың оқу процесінің белгілі бір құрылымдық құрамдас бөлігіне сәйкестігі: құлшыныстық-мақсаттық; мағналы мазмұндық; операнялық іс әрекеттік немесе бағалаушылық нәтижелік.

Саналылық қағидасы мен интерактивтік бойынша:

–пайдаланушылар үшін оқу міндеттерінің айқын қойылымы. – оқушылар мүддесіне тірек және ілім түрткілерін қалыптастыру.

–оқушылардың белсенді ақыл-ой іс-әрекетін ұйымдастыру.

–шынайы уақыт режимінде өзара әрекеттестікті және кері байланыстарды ұйымдастыру.

Теорияның практикамен байланыс қағидасы бойынша:

–Оқу материалының практикалық бағдарланғыштығы.

–ЦБР-дың қоғам мен экономиканың қазіргі заманғы даму процесіне бағдарлануы.

Аталған педагогикалық талаптардан басқа Интерфейстің бір түрлілігі, яғни жазбалар, анықтамалар жүйесі, ЦБР әр түрлі құрамдас бөліктерін айқын ажыратуды қамтамасыз ететін бір типті таңбашаларды (икондарды) және басқа арнайы символдарды пайдалану, пайдаланылатын түстердің тұрақтылығы, фонға қатысы бойынша кескін қанықтылығының ұтымдылығы, орнықты көру бірлестігіне түстердің сәйкестігі, бір экранда толқын ұзындықтары әр түрлі төрттен артық түстерді пайдаланудың мүмкін еместігі және т. б. дизайн-эргономикалық талаптарда қарастырылады. Сондай-ақ, стандартта ЦБР-ға қойылатын техникалық талаптар, декларация құрылымы мен ресурстың сипаттамасы және де ресурстардың рұқсат етілген форматтары да берілген. Оқу үдерісінде ЦБР тиімді пайдалану үшін, алдымен ЦБР топтамасымен танысып, ондағы қажетті ресурсты таңдай білген жөн. Біздің елімізде ең ауқымды ЦБР топтамасы Ақпараттандырудың Ұлттық орталығының www.nci.kz сайтында орналасқан. ЦБР топтамасы қарастыратын негізгі мәселелер— мұғалімге сабақты даярлау барысында көмектесу; сабақ барысындағы көмек; оқушыларға үй тапсырмасын орындауда көмектесу[2, с.356].

Мұғалімге сабаққа даярлық барысында көмектесу:

–жекеленген сандық объектілерден сабақты құрастыру және моделдеу;

–пән туралы білімді тереңдетуге арналған қосымша және анықтамалық кең көлемді ақпараттың болуы;

–ЦБР топтамасында ақпаратты тиімді іздестіру;

– бақылау және өзіндік жұмыстарды даярлау;

–шығармашылық тапсырмаларды даярлау;

– нифрлық объектілермен байланысты сабақ жоспарларын даярлау;

–Интернет арқылы басқа мұғалімдер қызметтерінің нәтижелерімен алмасу.

ЦБР топтамасының мазмұны:

Ақпаратты алу блогы: ғылыми-танымал мақалалар, қайнар көздерінің мәтіндері, оқулықтардың үзінділері, иллюстрациялар, анимациялар, басқа да мультимедия компоненттері, мультимедиялық сабақ-презентациялары. Виртуальды ғалерея: бейнеүзінділер, анимациялар, нақты және синтездік бейнелер. Дыбыстық объектілер [3,с. 224].

Виртуальды лаборатория: интербелсенді модельдер, интербелсенді анимациялар, виртуальды лаборатория.

Білім беру үдерісінде ЦБР-ды қолданудың негізгі әдістері:

- Біріншіден, жаңа материалды түсіндіргенде немесе жаңа сабақты бекіткенде қолдану әдісі. Бұл жағдайда анимациялық, бейне үзінділер, дыбыстық файлдар, графикалық кескіндерді көрсету сияқты ЦБР-ды пайдаланған дұрыс.

- Екіншіден, оқушының өзіндік оқу іс-әрекетін ұйымдастырғанда. Бұл жағдайда оқу комплексінің барлық материалдары пайдалы болуы мүмкін.

- Үшіншіден, ЦБР-ды әртүрлі бақылауларды (кіріс, ағымдық, кесінді, қорытынды) ұйымдастырғанда. Мұнда бақылау-диагностикасы оқушылардың компьютерлік тестіленуі.

- Төртіншіден, мультимедиялық құралдарды пайдалану арқылы ЦБР-ды нақты бір пән не бағыт бойынша топтастыруға мүмкіндік беретін әдіс.

- Бесіншіден, ЦБР-ды лабораториялық жұмыстарды орындау кезінде. Мұндай ЦБР –дың артықшылығы қолдануы өте үлкен және қымбат тұратын құрылғылардан тұратын оқу кластары мен лабораторияларды алмастыруға мүмкіндік береді.

- Алтыншыдан, жаратылыстану ғылыми циклінің пәндері мен информатика және АКТ үшін интерактивті ЦБР-ды жаттықтырушы ретінде қолдану әдісін айтуға болады.

- Жетіншіден, оқушыларға мұғалімнің қатысуынсыз өздеріне ығайлы уақытта, өз темпінде теориялық материалдармен танысуға, жұмыстар мен тестік тапсырмаларды орындауға мүмкіндік беретін қашықтықтан оқытуды ұйымдастыру әдісін айтуға болады.

Сандық білім ресурсы мұғалімді алмастыра алмайды, бірақ мұғалімге қосымша материалдарды ұсынады, яғни сабақ мазмұнын ақпараттық коммуникациялық технологиялардың жаңа мультимедиялық мүмкіндіктерімен толықтыруға, оқушылардың назарын аса маңызды оқу тақырыптарына аударуға, қажет болған жағдайда оқушылардың назарын зерделенген көріністердің ерекшеліктеріне шоғырландыруға, оны көрнекі түрде көрсетуге, сабақтың мазмұнын қоғамда болып жатқан өзгерістермен, өмірлік тәжірибелермен, оқушылардың пәнге деген қызығушылықтарымен және т.б. құбылыстармен байланыстыруын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді [4, с.174-178].

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Жалпы орта білім беру мекемелеріндегі электрондық оқыту жүйесі үшін цифрлық білімдік ресурстарды дайындау стандарты (www.nci.kz)

2. АҚ «Білім беруді ақпараттандырудың ұлттық орталығы» (www.nci.kz) Роберт И. В. Теория и методика информатизации образования (психолого-педагогический и технологический аспекты). 3-е изд., доп. -М.: ИИО РАО, 2010. -356с.

3. Савелова Е. В. Цифровые образовательные ресурсы в школе: методика использования. Обществознание. Сборник учебно-методических материалов для педагогических вузов. –М.: Университетская книга, 2008. -224с.

4. Қадірбаева Р.І. Жаңа ақпараттық-білім технологиясын пайдаланып оқытудың ерекшеліктері //Шығармашылық іс-әрекетті дамыту арқылы бәсекеге қабілетті жеке тұлғаны қалыптастыру мәселелері: Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. -Шымкент-Москва, 2009. — Т. III. — Б. 174–178.

УДК 373.31

Одинцова С.А.

к.п.н. Карагандинский университет имени академика Е.А. Букетова,
кафедра педагогики и методики начального обучения, заведующий кафедрой
Казахстан, г. Караганда E-mail: o.svetla@mail.ru

Ренкевич В.В.

магистрант 1 курса, Карагандинский университет имени академика Е.А.Букетова,
образовательная программа «7М01301 - Педагогика и методика начального обучения»
Казахстан, г. Караганда E-mail:victoriarnk@mail.ru

ТИМБИЛДИНГ КАК СПОСОБ ФОРМИРОВАНИЯ КОММУНИКАТИВНЫХ УМЕНИЙ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ

Аннотация. В статье рассматривается использование тимбилдинга в образовательном процессе начальной школы как способ формирования коммуникативных умений, являющихся составляющими одной из ведущих компетенций XXI века. Дано определение тимбилдинга и краткая история его возникновения. Авторами рассмотрены компоненты командообразования, раскрывающие возможности, которые создает тимбилдинг для формирования коммуникативных умений обучающихся. В статье представлены виды тимбилдинга и описаны некоторые особенности его организации.

Ключевые слова: тимбилдинг; коммуникативные умения; начальная школа; младшие школьники.

Abstract. The article deals with the use of team building in the educational process of primary school as a way of developing communicative skills, which are components of one of the leading competencies of the XXI century. The authors present the definition of team building and a brief history of its occurrence. The authors considered the components of team building, revealing the opportunities that it creates for the formation of students' communicative skills. The article also presents the types of team building and